

Möte med det sjukvårdsregionala programområdet för cancervården (RPO Cancer)

Minnesanteckningar

Plats Digitalt via Teams

Datum/tid 2024-04-09 kl. 15.00-17.00

Regionrepresentanter

Anna Sundén
Ewa Lassén
Denise Ahlqvist
Lars Beckman
Lena Svensson
Maria Liljeholm
Mia Ajax
Roger Brännström
Ulrika Rönningås

Ej närvarande

Anna Fremner

Representanter RCC Norr

Sofia Andersson
Anna-Lena Sunesson
Ove Andrén
Lena Hjerm (sekreterare)

Övriga

Pär Gideonsson

Sekreterare

Lena Hjerm, justerat Anna-Lena Sunesson

Ordförande

Anna-Lena Sunesson

1. Presentation av alla deltagare

Anna-Lena hälsar välkommen och öppnar mötet. Presentation av alla deltagare. Pär Gideonsson, läkare på klinisk genetik deltar på dagens möte som en del i en pågående ledarutbildning.

2. Fastställande av minnesanteckningar

RPO Cancer beslutade att:

Fastställa minnesanteckningen från mötet den 13 februari 2024. Mötesanteckningarna publiceras på RCC Norrs webbplats, se länk:

[Mötesanteckningar RPO Cancer](#)

3. Datum för RPO Cancers möten hösten 2024

RPO Cancer beslutade att:

Boka in digitala möten under hösten 2024.

- Tisdag 10 september, kl. 15-17 via Teams
- Tisdag 12 november, kl. 15-17 via Teams

4. Nationella vårdprogram (NVP) och SVF på remiss

Remissrunda pågår för de reviderade nationella vårdprogrammen och SVF för

- Bröstcancer (NVP)
- Bröstcancerscreening (NVP, nytt)
- Hypofystumörer (NVP)
- Lungcancer (NVP)
- Matstrups- och magsäckscancer (NVP)
- Sköldkörtelcancer (NVP)
- Cancer i urinblåsa och urinvägar (SVF)

De sjukvårdsregionala konsekvensbeskrivningarna hade inför RPO-mötet tagits upp för diskussion i samtliga regioners LPO Cancer. Det saknas sjukvårdsregional representation för hypofystumörer varför den nationella konsekvensbeskrivningen diskuterats. När det gäller vårdprogrammet för bröstcancer ses svårigheter med att genomföra kardionkologiska undersökningar i den omfattning som vårdprogrammet förespråkar.

RPO Cancer beslutade att:

- För **NVP Bröstcancer** skicka in remissvar med kommentar där det framgår att RPO Cancer ser svårigheter med att införa kardionkologiska utredningar i den omfattning

som vårdprogrammet förespråkar. Resurser saknas för att genomföra hjärtundersökningar med ultraljud i den omfattning som beskrivs i vårdprogrammet, utan att det medför undanträngning av andra prioriterade grupper. Det finns idag en begränsad kompetens att genomföra diagnostik med strain (GLS) utanför universitetssjukhuset i Norra sjukvårdsregionen. En kompetens som således behöver byggas upp. För att möjliggöra detta och samtidigt minska risk för undanträngning förespråkar RPO Cancer mer individuella ställningstaganden till vilka patienter som behöver genomgå kardiologisk utredning. Om det är möjligt vore det önskvärt med strukturerat stöd för val av undersökningsmetod i förhållande till risk för den enskilde patienten. Den ökade medvetenheten om de kardiotoxiska effekterna av flera av våra cancerbehandlingar gör att frågan om kardiologi har blivit aktuell inom flera av vårdprogrammen inom cancerområdet. Här behövs en övergripande nationell ansats, där man beslutar om på vilken nivå de kardiologiska utredningarna och uppföljningarna ska ligga. I det behöver man också ta hänsyn till vad de kardiologiska verksamheterna klarar av, så att man inte skapar undanträngningseffekter för andra prioriterade diagnoser.

- Ställa sig bakom **övriga aktuella remissversionerna** utan önskemål om justeringar.

Vårdprogram på remiss finns på RCC:s webbplats, se länk: [Kunskapsstöd på remiss](#). Ny remissrunda startar 15 april.

5. Lägesavstämning avseende ansökningar om stöd till förbättringsarbete

Anna-Lena informerar om ansökningar för stöd till förbättringsarbeten från de särskilda medel som i canceröverenskommelsen avsatts för förbättringsarbeten inom radiologi, patologi och cancerrehabilitering inklusive palliativ vård.

Ett första beslutsmöte om tilldelning av medel har hållits i RCC Norrs styrgrupp för ansökningar gällande förbättringsarbeten inom radiologi och patologi. Den 11 april hålls ytterligare ett beslutsmöte gällande förbättringsarbeten inom cancerrehabilitering inklusive palliativ vård.

Sista ansökningsdag var initialt 2024-02-29 respektive 2024-03-15. Det totala sökta beloppet för dessa ansökningar understiger det belopp som har tilldelats RCC Norr att fördela. Därför har ansökningstiden förlängts till 10 april. De ansökningar som inkommer efter 15 mars kommer att bedömas och presenteras för beslut vid nästa ordinarie styrgruppsmöte den 24 april.

6. Journalgranskning, SVF

Ove informerar om valideringsstudier av SVF som genomförts genom journalgranskningar i södra sjukvårdsregionen. Studien har tittat på hur SVF genomförts och kodats, vilket eventuellt kan komma att bli ett krav för att rekvirera medel i framtiden.

Hur ställer sig RPO Cancer till att göra sådana valideringar i norr?

Det finns valideringsprotokoll från södra sjukvårdsregionen som kan användas och RCC Norr kan finansiera konsultköp för att genomföra dessa granskningar.

RPO Cancer menar att förslaget är intressant men ställer sig tveksamma kring genomförbarheten. Tanken med konsulter är god för att inte belasta ordinarie personal men dessa konsulter behöver tillgång till journaler vilket måste lösas såväl juridiskt som praktiskt. Rutinen kring genomförandet av valideringen behöver vara klar så att det inte blir upp till respektive chef att organisera genomförandet.

RCC Norr tar frågan vidare och återkommer till RPO Cancer.

7. Arbete för CCC-ackreditering av Nus

Maria Liljeholm ger en lägesrapport.

En temporär arbetsgrupp har sedan början av januari arbetat med förberedelser till ackrediteringsansökan och har nu börjat fylla i den. En annons för projektledare ligger ute och förhoppningen är att ha projektledaren på plats innan sommaren. En styrgrupp för ackrediteringsarbetet ska sättas samman med representanter från RCC Norr, NRF, Umeå universitet och Region Västerbotten.

8. Arbete med en ny sjukvårdsregional cancerplan för perioden 2025-2028

Anna-Lena informerar om arbetet med den nya cancerplanen.

Den 15 april hålls ett heldagsmöte med processledare och cancersamordnare där egna prioriterade mål presenteras enligt arbetsprocessen nedan:

- a) De sjukvårdsregionala processledarna har alla fått i uppdrag att för sin process formulera ett (1) mål som man tycker är särskilt angeläget att ha med i den kommande övergripande sjukvårdsregionala cancerplanen. Vid det fysiska processledarmötet den 15 april kommer processledarna att presentera sina mål. Den samlade processledargruppen kommer därefter att gemensamt göra en prioritering bland målen och enas om 5–10 mål som man som samlad grupp önskar ska ingå i cancerplanen.
- b) Respektive regions LPO ombeds diskutera mål som man önskar ska ingå i den kommande cancerplanen. Dessa mål mejlas till Anna-Lena senast den 22 april.
- c) RCC Norr (framför allt Ove och Anna-Lena) skriver baserat på bland annat ovanstående inspel ett första utkast till cancerplan.
- d) Det utkastet diskuteras i mötet med RPO Cancer den 11 juni.
- e) Under hösten kommer utkastet till planen även att diskuteras med de sjukvårdsregionala processledarna, RCC Norrs patient- och närstående råd och RCC Norrs styrgrupp. Förslaget till

plan behöver vara klart den 1 november för att skickas till NRFs förbundsdirektion, som behandlar planen vid sitt möte den 3-4 december.

f) Om NRFs förbundsdirektion vid det mötet godkänner planen för utskick går den till regionerna med ett uppdrag att utarbeta lokala handlingsplaner för hur den egna regionen ska arbeta för att nå målen i den sjukvårdsregiongemensamma cancerplanen. Dessa handlingsplaner ska då vara NRF tillhanda omkring den 1 maj 2025.

g) Förutsatt att punkt f) har genomförts fastställer NRFs förbundsdirektion den nya sjukvårdsregionala cancerplanen, tillsammans med regionernas handlingsplaner, vid sitt möte innan sommaren 2025.

9. Uppföljning av nuvarande sjukvårdsregionala cancerplan för 2022-2024

Anna-Lena informerar.

Arbetet under 2023 och resultatet av det ska sammanställas i en rapport som redovisas för NRFs förbundsdirektion vid deras möte 30-31 maj. Cancersamordnarna har informerats om att respektive region behöver följa upp arbetet enligt regionens egen handlingsplan. Uppföljningarna skickas till Anna-Lena senast 29 april.

10. Aktuellt från RCC i samverkan och sjukvårdsregionalt

Anna-Lena ger aktuell information nationellt och sjukvårdsregionalt.

Aktuellt från RCC i samverkan

Fastställda nationella vårdprogram (NVP) och standardiserade vårdförlopp (SVF)

- NVP cancerrehabilitering för barn och ungdom (nytt)
- SVF skelett- och mjukdelssarkom (förtydliganden kring vilka knölar som ska utredas och MR-utredning, förlängd tid med 4 dagar)
- SVF analcancer (liten justering avseende anamnes vid misstanke)

Lanserad Min vårdplan

- Buksarkom (ny)
- Min vårdplan i barncancervården (ny)
- ALL för barn (reviderad)

Cancerrådgivningen i Stockholm tar emot samtal från hela landet

Verksamheten bemannas av erfarna specialistsjuksköterskor. Tar emot samtal från patienter och närstående. Även personal inom cancervård, primärvård och palliativ vård kan vända sig dit med frågor eller funderingar.

Benign hematologi ska ingå i NPO Cancer

En diagnosgrupp finns sedan ett par år tillbaka men inom NPO Cancer blir det ett nytt arbetsområde.

Diagnosövergripande individuell patientöversikt ska tas fram

En pilotversion planeras finnas under senhösten 2024 för att sedan kunna lanseras hösten 2025.

Digitala rehabiliteringsprogram tillgängliga i Stöd och behandling på 1177

Finns bl.a. för sexuell rehabilitering vid prostatacancer, används idag av 8 regioner, däribland RJH.

Rapport om alkoholkonsumtion och onkologisk behandling

- Drygt 4% av nya cancerfall globalt anses orsakas av alkoholkonsumtion och minskad alkoholkonsumtion är därför ett viktigt mål för primär prevention av cancer
- Systematisk litteraturöversikt och metaanalys om alkoholkonsumtionens inverkan på hur cancerbehandling kan fungera och risken för biverkningar på grund av cancerbehandling.
- Studien visar, med låg nuvarande evidens, en potentiellt negativ inverkan av alkoholkonsumtion på effekten av strålbehandling, i form av sämre sjukdomsfri överlevnad.
- Behov av mer forskning.

För att ta del av rapporten i sin helhet, se länk nedan:

https://cancercentrum.se/globalassets/vara-uppdrag/prevention-tidig-upptackt/prevention/alkohol/rcc_rapport_alkohol-final.pdf

Årsrapport SVF

Huvudsakliga fynd, inklusion:

- Totalt 153 970 personer har utretts enligt SVF under 2023. En ökning med drygt 11 000 personer jämfört med 2022.
- Inklusionen var på nationell nivå 83 %.
- Samtliga regioner nåddes inklusionsmålet (att 70 % av nya cancerfall inom aktuella diagnoser ska utredas i ett standardiserat vårdförlopp) när alla diagnoser vägs samman.
- På nationell nivå nådde 22 av 27 vårdförlopp inklusionsmålet.

Huvudsakliga fynd, ledtider:

- 40 % av cancerpatienterna nådde de angivna ledtiderna 2023, en försämring jämfört med 2022 då motsvarande andel var 42 %. Andelen patienter som väntat längst är oförändrad.
- Fr.a. uppfyllelsen av ledtidsmålet för kirurgi har fortsatt att försämrats. Mellan 2022 och 2023 minskade den från 42 % till 37 %.
- Några tydliga skillnader i ledtider kan inte påvisas mellan könen utifrån behandlingstyp eller på sjukvårdsregional nivå.
- Enligt PREM-enkäterna är majoriteten av patienterna nöjda med utredningstiden. De lägsta värdena fås för delaktighet och involvering, samt emotionellt stöd. Enkäten mäter

hela vårdprocessen och det är svårt att veta vilken del i processen (från hälsocentral till specialistvård) svaret gäller.

SVF-årsrapporten ingår i den samlade årsrapporten om canceröverenskommelsen från RCC i samverkan, <https://cancercentrum.se/globalassets/om-rcc/samverkan/overenskommelse/slutrapport-ok-2023.pdf>

Aktuella möten och webinarier

Sjukvårdsregionalt:

- Fortbildningsfredag 12 april: Basstandard för psykosocialt stöd till barn och familjer inom barncancervården
- Sjukvårdsregionala RCC-dagar 16-17 april
- Nätverksträff i palliativ vård 22-23 maj
- Kunskapsdagar för behandlingssjuksköterskor 16-17 oktober (fysiskt möte i Umeå)

Nationellt:

- Webinarium om interaktiva utdatapresentationer från kvalitetsregister 22 april kl. 14.30-16
- Webinarium om cancerrehabilitering utifrån patientens perspektiv, inklusive information om Kraftens Hus, 15 maj kl. 13-14.30
- Webbsänt seminarium - vårdprogram för cancerrehabilitering av barn och ungdom 23 maj kl. 14-15.30

Aktuellt sjukvårdsregionalt

RPO Cancer diskuterade förslag till kravprofil för omvårdnadsansvariga sjuksköterska i processer

Utbildning och erfarenhet:

- Legitimerad sjuksköterska med fördjupad kunskap inom aktuellt område.

Kompetenser:

Förmåga att:

- lyfta blicken över den egna kliniken och kunna driva prioriterade omvårdnadsfrågor på en sjukvårdsregional nivå
- planera och leda möten
- samarbeta och kommunicera med olika intressenter och stötta kollegor inom området
- sammanställa och rapportera resultat

Erfarenhet av att arbeta med förbättringsarbeten är en merit.

RPO Cancer beslutade att:

Godkänna ovanstående kravprofil och att RCC Norrs processarbetsgrupper uppdras att identifiera lämpliga kandidater inom sina processer. För den person som blir aktuell för uppdraget behöver närmaste chef godkänna det och en överenskommelse tecknas med RCC Norr. Uppdraget avser 10 procent och gäller nio månader per år, september-maj.

Planering pilotprojekt lungcancerscreening

Arbete pågår inom det gemensamma projekt som planeras mellan RCC Norr och RCC Väst, där 1000 personer planeras inkluderas per sjukvårdsregion. Planerad inklusionsstart 1 november 2024. Sjöbergstiftelsen har beviljat forskningsmedel (6 miljoner kr)

Inspelningar från den nationella workshop som hölls 1 februari finns att ta del av, se länk nedan:

<https://cancercentrum.se/norr/vara-uppdrag/prevention-och-tidig-upptackt/lungcancerscreening---pilotstudier/>

Utrota livmoderhalscancer – vaccination mot HPV

För att utrota livmoderhalscancer erbjuds alla kvinnor födda 1994–1999 kostnadsfri vaccination mot nio HPV-typer med Gardasil9 och efterföljande provtagning.

För att kunna utrota livmoderhalscancer krävs att 70% vaccinerat sig. I mars 2024 låg andelen vaccinerade kvinnor (födda 1994–1999) i norra sjukvårdsregionen mellan 38,2 och 44,2 %.

Organiserad prostatacancertestning (OPT)

Kansliet för OPT är gemensamt för norra sjukvårdsregionen och ligger under RCC Norr. Erbjudande om testning ska gå ut till alla män vid 50, 56, 62 och 68 års ålder. Vid PSA 1-2,9 µg/l erbjuds nytt prov om 2 år och vid PSA ≥3 µg/l skickas remiss till urolog.

Status för OPT i norra sjukvårdsregionen

- Region Norrbotten:
Pilot startad mars 2024 med 500 brevutskick till män i åldrarna 50 och 56 år.
- Region Västerbotten:
Pilot startad i november 2022 med 600 brevutskick till män i åldrarna 50 och 56 år. Av dessa har 39,5 % deltagit i testningen.
Breddinförande i mars 2023 med brevutskick till män i åldrarna 50 och 56 år. Hittills har 42 % deltagit i testningen. 7,9 % har remitterats till urolog och 13 cancerfall har identifierats.
- Region Västernorrland:
Pilot startad i september 2023 med 459 brevutskick till män i åldrarna 50 och 56 år. Av dessa har 44,9 % deltagit i testningen.
Breddinförande i september 2023 med brevutskick till män i åldrarna 50 och 56

år. Hittills har 38,7 % deltagit i testningen. 7,5 % har remitterats till urolog och 6 cancerfall har identifierats.

- Region Jämtland Härjedalen:
Pilot startad i februari 2023 med 527 brevutskick till män i åldrarna 50 och 56 år. Av dessa har 35,5 % deltagit i testningen.
Breddinförande i augusti 2023 med brevutskick till män i åldrarna 50, 56 år och 62 år. Hittills har 33,6 % deltagit i testningen. 8,3 % har remitterats till urolog.

Blodprov för OPT tas idag på lab på hälsocentraler eller sjukhus. Ett enkelt blodprov (stick i fingret) för hemtestning som fungerar i flera olika laboratoriesystem är validerat i Lund med gott resultat. En studie planeras för att bli se om hemtestningen kan öka deltagandet i OPT.

Cancerogenetisk utredning och rådgivning

En sammanställning över inkomna remisser till, och egna kontakter med, den cancergenetiska mottagningen i norra sjukvårdsregionen visar på ett ojämnt nyttjande mellan regionerna. Högst nyttjande har Region Västerbotten.

11. Uppföljningspunkter RPO Cancer

Vid RPO-mötet 2023-11-07 medverkade NRFs förbundsdirektör för en årlig uppföljning av arbetet inom RPO Cancer.

Följande punkter lyftes för fortsatt uppföljning:

- Verka för att cancerpatienter i hela norra sjukvårdsregionen inkluderas i kliniska studier.
- Verka för en jämlik tillgång till, samt en ändamålsenlig utveckling av palliativ vård för cancerpatienter över hela sjukvårdsregionen.
- Nivåstrukturering på sjukvårdsregional nivå
- Avstämning av delaktighet från medicinsk diagnostik i arbetet inom RPO Cancer
- Utveckla uppföljning och analysarbete
- Samverkan med andra RPO och vissa RAGar utvecklas

Reflektion och diskussion kring hur RPO Cancer under 2024 önskar arbetet med ovanstående områden tas upp vid kommande möten.

12. Övriga frågor

Inga övriga frågor.

13. Nästa möte

Digitalt möte via Teams 11 juni 2024, kl. 15-17.